

[Gert Petersen]

Her burde staten gå ind med sine egne produktionsvirksomheder.

Mit tredje hovedpunkt: alt dette forudsætter, at der sker en styring af investeringerne og kreditformidlingen i stedet for som nu at det hele overlades til kræfternes frie spil. De har spillet fallit. Det er her, vi har hovedårsagen til den misere, som har ramt dansk økonomi, og som vi har levet med nu i en årække. Kreditformidlingen må styres af samfundet. Man kunne gennem billigere rente fremme de produktioner, der gavner beskæftigelse og betalingsbalance, sådan som jeg netop har omtalt det. Bedst ville det være efter vores opfattelse, om hele kreditformidlingen blev overtaget af samfundet, men indtil videre kunne man da i det mindste pålægge de offentlige repræsentanter i bestyrelserne at overvåge, at retningslinjerne for en sådan styring reelt føres ud i livet.

Det fjerde hovedpunkt: der må gribes effektivt ind mod de samfundsskabte kapitalgevinster. Selv hvis vi ser bort fra den almindelige prisudvikling i samfundet, så beløb disse kapitalgevinster sig i årene 1973-1977 til ca. 60 mia kr. De udnyttes helt overvejende kun af de velhavende, de er i virkeligheden fredede, og de omsættes for en stor del i belåning, hvorved visse befolkningsgrupper får mulighed for et privatforbrug, som der ikke ligger nogen form for produktion bag ved. Et indgreb her er altså både et bidrag til sanering af økonomien og et middel til fremskaffelse af de midler, som produktionen har brug for.

Meget af dette, som jeg har nævnt her, vil virke hurtigt. Andet er mere langsigtet. Yderligere hurtigtvirkende indgreb vil nok være nødvendige. Allerede derfor er en skærpet beskatning af kapitalgevinsterne nødvendig. Derudover står socialistisk folkeparti da ved sit forslag om en rænergiavgift, der kan anspore til energibesparelser, og hvis midler skal finansiere det energipolitiske program. Afgiften må være socialt afbalanceret og skal kunne indbringe indtil 1-2 mia kr. årligt. Desuden er vi åbne over for afgifter på importtunge varer af luksuskarakter. Men for at imødegå enhver negativ effekt på beskæftigelsen må sådanne afgifter indgå i den helhed, jeg her har skitseret, og hvortil der også hører en social fordelingspolitik, der højner den sociale standard og skaffer nye arbejdspladser. Jeg tænker her bl. a. på udvidet bar-

selorlov, sabbatordninger for lønmodtagere over 50 år og stop for overarbejde.

Jeg har omtalt disse ting temmelig udførligt for at påvise, at der kan gennemføres et helt andet kriseprogram end det nuværende, som i øvrigt er mere krise end program, et kriseprogram, der ikke lover et pludseligt lykkeland - for vi benægter i socialistisk folkeparti aldeles ikke, at problemerne er store og tunge - men som helt udelukker indkomstpoltik, momsforhøjelse, devalueringschok, udsultning af de offentlige tjenester og asociale nedskæringer. Disse ting siger vi kategorisk nej til. De er ikke nødvendige ud fra noget andet synspunkt end kapitalens og profittens, og de er skadelige for samfundet i dets helhed.

Som jeg har påvist, er der andre realistiske muligheder, hvorved man kan løse og ikke bare forlænge nogle af de store problemer, vi slås med. Jeg er gået ind på dette, fordi vi gang på gang under disse debatter er blevet spurgt: hvad vil I da gøre? O.k., her er elementer til en anden politik. Jeg mener, at det var en sådan anden politik, som den samlede arbejderbevægelse burde føre ud til debat i befolkningen og søge at skabe et flertal for, i stedet for at socialdemokratiet blot løber i halen på venstre.

Jeg erkender, at det er en nødvendighed, at denne anden politik, hvis der skal skabes et flertal om den, ikke kan være et totalt brud med den hidtidige, men den må samtidig indeholde en lang række nye elementer, og visse brud må der også være. Jeg har nævnt indkomstpoltikken, og jeg burde egentlig også nævne den fantastiske situation, at dette valutasvage land bruger omkring 3 mia kr. på indkøb af F16-jagere, for slet ikke at tale om, at forsvarsministeren kan møde i finansudvalget og skaffe sig 185 mill. kr. til et nyt NATO-luftvarslingsystem og få sin rammebevilling ændret fra 150 mill. kr. til 300 mill. kr. Foruden at samme forsvarsminister her i salen mere end stærkt kan antyde, at militærdgifterne skal forøges ved det næste forsvarsforslag. Det lovede man jo amerikanerne ved sommermødet i Washington. Her er det i sandhed nødvendigt med et brud. 7,8 mia kr. om året koster det såkaldte forsvar. Sikkerhed giver det ikke, nærmest tværtimod, og som beskæftigelsesforanstaltning svarer det til, at man sætter nogle til at grave huller i jorden og andre til at fylde